

ധനം മൂന്നുകാര്യങ്ങൾ ശ്രദ്ധിച്ചാൽ മതി

ധനമെന്നത് ഐഹിക ജീവിതത്തിന്റെ ആധാരമാണെന്നാണല്ലോ വിശുദ്ധ ഖുർആൻ പഠിപ്പിക്കുന്നത് (നിസാഅ് 5). ചിലയാളുകൾക്ക് ഒരു ധാരണയുണ്ട്; പണം സമ്പാദിക്കുന്നതും ശേഖരിക്കുന്നതും ഇസ്ലാമിക വീക്ഷണത്തിൽ -പ്രത്യേകിച്ച് ആധ്യാത്മികമായി ഉയർന്ന നിലവാരം പുലർത്തുന്ന ആളുകൾക്ക്- ഒരു സ്തുത്യർഹമായ കാര്യമല്ല, ഇതു ശരിയല്ല. അനുവദനീയമായ മാർഗ്ഗങ്ങളിലൂടെയാണെങ്കിൽ ധനസമ്പാദനത്തിന് ഒരു കുഴപ്പവുമില്ല. ഒരിക്കൽ സ്വഹാബത്ത് സമ്പൽസമൃദ്ധിയെപ്പറ്റി ചർച്ച നടത്തുകയാണ്. വിഷയത്തിൽ ഇട പെട്ടുകൊണ്ട് അവിടന്ന് പറഞ്ഞു:

كُنَّا فِي مَجْلِسٍ فَطَلَعَ عَلَيْنَا رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ وَعَلَى رَأْسِهِ أَثَرُ مَاءٍ فَقُلْنَا يَا رَسُولَ اللَّهِ نَرَاكَ طَيِّبَ النَّفْسِ قَالَ أَجَلٌ قَالَ ثُمَّ خَاضَ الْقَوْمُ فِي ذِكْرِ الْغِنَى فَقَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ لَا بَأْسَ بِالْغِنَى لِمَنْ اتَّقَى اللَّهَ عَزَّ وَجَلَّ وَالصَّحَّةَ لِمَنْ اتَّقَى اللَّهَ خَيْرٌ مِنَ الْغِنَى وَطَيِّبَ النَّفْسِ مِنَ النَّعَمِ (احمد)

സമാന സ്വഭാവത്തിലുള്ള വേറൊരു സംഭവം.

سَمِعْتُ عَمْرَو بْنَ الْعَاصِ يَقُولُ: بَعَثَ إِلَيَّ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ فَقَالَ: "خُذْ عَلَيْكَ ثِيَابَكَ وَسِلَاحَكَ، ثُمَّ انْتَبِ، فَاتَيْتُهُ وَهُوَ يَتَوَضَّأُ، فَصَعِدَ فِي النَّظَرِ، ثُمَّ طَاطَأَهُ، فَقَالَ: "إِنِّي أُرِيدُ أَنْ أَبْعَثَكَ عَلَى جَيْشٍ، فَيُسَلِّمَكَ اللَّهُ وَيُعْنِمَكَ، وَأَرْغَبَ لَكَ مِنَ الْمَالِ رَغْبَةً صَالِحَةً، قَالَ: قُلْتُ: يَا رَسُولَ اللَّهِ، مَا أَسَلَمْتُ مِنْ أَجْلِ الْمَالِ، وَلَكِنِّي أَسَلَمْتُ رَغْبَةً فِي الْإِسْلَامِ، وَأَنْ أَكُونَ مَعَ رَسُولِ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ فَقَالَ: "يَا عَمْرُو، نِعَمَ الْمَالِ الصَّالِحِ لِلْمَرْءِ الصَّالِحِ (الادب المفرد).

ദാരിദ്ര്യത്തിൽ ജീവിക്കാൻ ഇഷ്ടപ്പെട്ട നബി(സ) തങ്ങൾ തന്നെ പലപ്പോഴും ഭൗതിക വിഭവങ്ങൾ സൂക്ഷിക്കാൻ താൽപര്യപ്പെട്ടിരുന്നു.

سُفْيَانُ بْنُ عُيَيْنَةَ قَالَ قَالَ لِي سُفْيَانُ النَّوْرِيُّ : أَيُّشِ عِنْدَكَ فِي الْقُوتِ؟ قُلْتُ : لَا شَيْءَ قَالَ ثُمَّ ذَكَرْتُ بَعْدُ حَدِيثًا حَدَّثَنَا بِهِ مَعْمَرٌ عَنِ الرَّهْرِيِّ عَنْ مَالِكِ بْنِ أَوْسٍ عَنْ عُمَرَ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ : أَنَّ النَّبِيَّ -صلى الله عليه وسلم- كَانَ يَبِيعُ نَخْلَ بَنِي النَّضِيرِ وَيَحْسِبُ لِأَهْلِهِ قُوتَ سَنَتِهِمْ. (بيهقي)

അവിടന്ന് പതിവാക്കിയിരുന്ന ചില പ്രാർത്ഥനകൾ:

وكان إذا انصرف من صلاة مكتوبة قال : « اللهم ارزقني مالا أستعين به على فعال ؛ فإنه لا فعال إلا بالمال » « اللهم جاعل الليل سكنا ، والشمس والقمر حسبانا ، اقض عني الدين ، وأغنني من الفقر ، وأمتعني بسمعي ، وبصري ، وتوفني في سبيلك » (ابن ابي الدنيا)

സ്വഹാബികളിൽ പ്രമുഖൻമാരായിരുന്ന ഉസ്മാൻ(റ), ഇബ്നുഔഫ്(റ), ഫാൽഹ(റ)... തുടങ്ങിയവരൊക്കെ വലിയ ധനാധ്യൻമാരായിരുന്നില്ല. ഇബ്നുഔഫ്(റ)നെ മദീനയിൽ വന്നപ്പോൾ ആശീർവദിച്ച കച്ചവടത്തിനയച്ചത് പ്രവാചകരാണ്. അദ്ദേഹം പറയുന്നു: പിന്നീട് വെറുതെ ഒരു കല്ലിളക്കിയാൽ പോലും അതിന്റെ ചുവട്ടിൽ നിന്ന് എനിക്ക് സ്വർണം ലഭിക്കുമായിരുന്നു. (കച്ചവടത്തിൽ അത്ര വലിയ ഭാഗ്യശാലിയായി അദ്ദേഹം മാറിയെന്നർത്ഥം). പണത്തെപ്പറ്റിയുള്ള തന്റെ ദർശനം അദ്ദേഹം വിവരിക്കുന്നു:

HADIA CSE Khutba Notes (03.02..2017)

ധനം മൂന്നുകാര്യങ്ങൾ ശ്രദ്ധിച്ചാൽ മതി

قال عبد الرحمن بن عوف : « يا حبذا المال ، أصل منه رحمي ، وأتقرب إلى ربي عز وجل »

സുബൈർ(റ)ന്റെ ആസ്ഥി അന്നത്തെ കാലത്ത് 5 കോടി ദിർഹമായിരുന്നു. ഫാൽഹ(റ)ന് സമ്പത്ത് കുമിഞ്ഞുകൂടി പ്രയാസപ്പെടേണ്ട അവസ്ഥ വരെയുണ്ടായി.

دخل طلحة بن عبيد الله على بعض أزواجه وهو حزين ، فقالت له : ما الذي أحزنك ؟ قال : اجتمع عندي مال . قالت : فأرسل إلى قومك فاقسمه بينهم . فأرسل إلى قومه فقسمه فيهم . فسألت الخازن : كم قسم يومئذ ؟ قال : أربعمائة ألف درهم.

ദിർഹമുകളും ദീനാറുകളുമാണല്ലോ സമ്പാദ്യത്തിന്റെ അടിസ്ഥാനം. കഅ്ബൂൽ അഹ് ബാർ (റ) പറയുന്നു.

« أول من ضرب الدنانير والدرهم آدم ، ضرب وقال : لا تصلح المعيشة إلا بهما »

ഒരിക്കൽ സ്വഹാബിയായ മിഖ്ദാ(റ) പാൽ വിറ്റ് പണം ഇടയാക്കുകയായിരുന്നു. നിങ്ങൾ പാൽ കച്ചവടം നടത്തുകയാണോ, ചിലർ സംശയിച്ചു.

فَقَالَ نَعَمْ وَمَا بَأْسٌ بِذَلِكَ سَمِعْتُ رَسُولَ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ يَقُولُ لَيَأْتِيَنَّ عَلَى النَّاسِ زَمَانٌ لَا يَنْفَعُ فِيهِ إِلَّا الدِّينَارُ وَالدِّرْهَمُ (احمد)

മറ്റൊരിക്കൽ നാണയങ്ങൾ പിടിച്ചുനിൽക്കുന്ന സുഹ്യാനുസ്സാരി(റ)യെ കണ്ട് അദ്ദേഹം പ്രകടിപ്പിച്ചവരോട് അദ്ദേഹം പറഞ്ഞു:

رئي في يد سفیان الثوري دنانير فقيل له في ذلك ، قال : « لولا هذه تمندل بنا هؤلاء »

ഇന്ന് ധനം വിശ്വാസികളുടെ ആയുധവും പരിചയമാണെന്നാണ് അദ്ദേഹം പറഞ്ഞിരുന്നത്. നാം ധനസമ്പാദന വഴികളിൽ പ്രവർത്തിക്കുമ്പോൾ അതിന്റെ ഗുണം നമുക്ക് മാത്രമല്ല. നമ്മുടെ രാജ്യത്തിനും നാടിനും നമ്മെ ആശ്രയിച്ച് കഴിയുന്നവർക്കുമാണ്. അതാണ് ഉമർ (റ) പഠിപ്പിക്കുന്നത്.

لما كان زمن عمر فكثر المال ، وحدثت الأغطية ، وكف الناس عن طلب المعيشة ، قال عمر : « أيها الناس أصلحوا معاشكم فإن فيها صلاحا لكم وصلة لغيركم »

ചുരുക്കത്തിൽ ഐഹിക വിഭവങ്ങൾക്ക് വേണ്ടി പാരത്രിക വിജയത്തെയോ പാരത്രിക വിജയത്തിനു വേണ്ടി ഐഹിക വിഭവങ്ങളെയോ നാം അവഗണിക്കേണ്ടതില്ല. തിരുമേനി (സ) പഠിപ്പിക്കുന്നതുപോലെ,

ليس بخيركم من ترك دنياه لآخرته ولا آخرته لدنياه حتى يصيب منهما جميعا فإن الدنيا بلاغ إلى الآخرة ولا تكونوا كالأعلى الناس (الديلمى ، وابن عساكر عن أنس)

HADIA CSE Khutba Notes (03.02..2017)

ധനം മൂന്നുകാര്യങ്ങൾ ശ്രദ്ധിച്ചാൽ മതി

അതോടൊപ്പം ഇസ്ലാം കൽപിക്കുന്ന തനതായ രൂപത്തിൽ ധനാധ്യനായിരിക്കൽ അത്ര എളുപ്പമല്ല. അതുകൊണ്ടാണ് പലപ്പോഴും തിരുമേനി(സ) സമുദായത്തിന്റെ മേൽ ഐശ്വര്യം ഭയപ്പെട്ടത്.

عن كعب بن عياض رضي الله عنه قال : سمعت رسول الله صلى الله عليه و سلم يقول : إن لكل أمة فتنة و إن فتنة أمتي المال (حاكم)

ഖുർആൻ പറഞ്ഞില്ലേ,

كَلَّا إِنَّ الْإِنْسَانَ لِرَبِّهِ لَكَنُفٍ . أَنْ رَأَاهُ اسْتَغْنَى (العلق)

മനുഷ്യർ വിഴക്കുന്നത് മിക്കവാറും സമ്പന്നരാകുമ്പോഴാണ്. ലോകത്തെ അറിയപ്പെട്ട തെമ്മാടികളും ധിക്കാരികളുമൊക്കെ (ഖാറുനെപ്പോലെ-ഖസസ് 76-82) ധനാധ്യന്മാരായിരുന്നു. സന്തത സഹചാരിയായിരുന്ന ബിലാലിന് നബി (സ) നൽകിയിരുന്ന ഉപദേശം ഇങ്ങനെയാണ്.

عن أبي سعيد الخدري عن بلال رضي الله عنهما قال : قال لي رسول الله صلى الله عليه و سلم : (يا بلال مت فقيرا ولا تمت غنيا) قلت : وكيف بذاك ؟ قال : (ما رزقت فلا تخبأ وما سئلت فلا تمنع) فقلت : يا رسول الله كيف لي بذاك ؟ فقال : (هو ذاك أو النار) (المعجم الكبير)

ലോകചരിത്രത്തിലെ അറിയപ്പെട്ട മഹാൻമാരിലും പ്രവാചകൻമാരിലും മിക്കവാറും ദരിദ്രന്മാരായിരുന്നല്ലോ. തിരുമേനി(സ)യുടെ ജീവിതത്തെപ്പറ്റി ഒരു മുഖവുരയുടെ ആവശ്യം തന്നെയില്ല. അവിടന്ന് പ്രാർഥിച്ചിരുന്നു:

« اللَّهُمَّ أَحِبِّي مِسْكِيًّا وَتَوَفِّي مِسْكِيًّا وَاحْشُرْنِي فِي زُمْرَةِ الْمَسْكِينِ ». فَقَالَتْ عَائِشَةُ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهَا : وَلَمْ يَأْ رَسُولَ اللَّهِ؟ قَالَ : « لَأَنْهُمْ يَدْخُلُونَ الْجَنَّةَ قَبْلَ الْأَغْنِيَاءِ بِأَرْبَعِينَ خَرِيفًا يَا عَائِشَةُ لَا تَرُدِّي الْمِسْكِينَ وَلَوْ بِشِقِّ تَمْرَةٍ يَا عَائِشَةُ أَحْبَبِي الْمَسْكِينِ وَقَرِّبِيهِمْ فَإِنَّ اللَّهَ يُقَرِّبُكَ يَوْمَ الْقِيَامَةِ » (بيهقي)

ഒരു യാത്രക്കാരൻ കൂടെകരുതുന്ന വിഭവങ്ങളേ നിങ്ങൾ കൈവശം വെക്കാവൂ, അവിടന്ന് സ്വഹാബത്തിനെ ഉണർത്തുമായിരുന്നു. ചില ചരിത്ര സംഭവങ്ങൾ:

كنا جلوسا إذ طَلَعَ مُصْعَبُ بْنُ عُمَيْرٍ مَا عَلَيْهِ إِلَّا بُرْدَةٌ لَهُ مَرْفُوعَةٌ بِفَرَوْ فَلَمَّا رَأَاهُ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ بَكَى لِلَّذِي كَانَ فِيهِ مِنَ النِّعْمَةِ وَالَّذِي هُوَ الْيَوْمَ فِيهِ ثُمَّ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ كَيْفَ بَكُمُ إِذَا عَدَا أَحَدُكُمْ فِي حُلَّةٍ وَرَاحَ فِي حُلَّةٍ وَوَضَعَتْ بَيْنَ يَدَيْهِ صَحْفَةٌ وَرُفِعَتْ أُخْرَى وَسَتَرْتُمْ بِيُوتِكُمْ كَمَا تُسْتَرُّ الْكَعْبَةُ قَالُوا يَا رَسُولَ اللَّهِ نَحْنُ يَوْمَئِذٍ خَيْرٌ مِمَّا الْيَوْمَ نَتَفَرَّغُ لِلْعِبَادَةِ وَنُكْفَى الْمُؤْنَةَ فَقَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ لَأَنْتُمْ الْيَوْمَ خَيْرٌ مِنْكُمْ يَوْمَئِذٍ (ترمذي)

ധനം മൂന്നുകാര്യങ്ങൾ ശ്രദ്ധിച്ചാൽ മതി

عَنْ أَبِي سِنَانِ الدُّوَلِيِّ أَنَّهُ دَخَلَ عَلَى عُمَرَ بْنِ الْخَطَّابِ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ وَعِنْدَهُ نَفَرٌ مِنَ الْمُهَاجِرِينَ الْأَوْلِيَيْنِ فَأَرْسَلَ عُمَرُ إِلَى سَفْطِ أَبِي بِهِ مِنْ قَلْعَةٍ مِنَ الْعِرَاقِ فَكَانَ فِيهِ خَاتَمٌ فَأَخَذَهُ بَعْضُ بَنِيهِ فَأَذْخَلَهُ فِي فِيهِ فَاَنْتَزَعَهُ عُمَرُ مِنْهُ ثُمَّ بَكَى عُمَرُ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ فَقَالَ لَهُ مَنْ عِنْدَهُ لِمَ تَبْكِي وَقَدْ فَتَحَ اللَّهُ لَكَ وَأَطْهَرَكَ عَلَى عَدُوِّكَ وَأَقَرَّ عَيْنَكَ فَقَالَ عُمَرُ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ إِنِّي سَمِعْتُ رَسُولَ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ يَقُولُ لَا تُفْتَحُ الدُّنْيَا عَلَى أَحَدٍ إِلَّا أَلْقَى اللَّهُ عَزَّ وَجَلَّ بَيْنَهُمُ الْعَدَاوَةَ وَالْبَغْضَاءَ إِلَى يَوْمِ الْقِيَامَةِ وَأَنَا أَشْفِقُ مِنْ ذَلِكَ (احمد)

عن المسور بن مخرمة ، قال : قدم على عمر بن الخطاب بمال في ولايته ، فجعل يتصفحه وينظر إليه ، فهملت عيناه دموعا فبكى ، فقال له عبد الرحمن بن عوف : ما يبكيك يا أمير المؤمنين ؟ فوالله إن هذا لمن مواطن الشكر . فقال عمر : « إن هذا المال والله ما أعطيه قوم إلا ألقى بينهم العداوة والبغضاء » قال ابن عباس : « دعاني عمر بن الخطاب ، فأتيته وبين يديه نطع

عليه الذهب ميثورا بشرا قال سليمان : يعني النثر قال : اذهب فاقسم هذا بين قومك ، فالله أعلم حين حبس هذا عن نبيه صلى الله عليه وسلم وعن أبي بكر بخير أعطاني أم بشر ؟ قال : فقامت أريد أقسمه . قال : فسمعت البكاء ، فإذا صوت عمر يبكي ، ويقول في بكائه : « كلا ، والذي نفسي بيده ما حبس الله عز وجل هذا عن نبيه صلى الله عليه وسلم وعن أبي بكر لشر لهما وأعطاه عمر إرادة الخير له »

സമ്പത്തിനെപ്പറ്റി ഇസ്‌ലാം വരച്ചുകാണിക്കുന്ന രണ്ടു ചിത്രങ്ങളാണ് നാം കണ്ടത്. ഇവിടെ നമ്മുടെ മുമ്പിലുള്ള വഴിയെന്താണ്? തീരെ ധനം വേണ്ടെന്ന് വെക്കാൻ ഇന്നത്തെ കാലത്ത് നമുക്കാവില്ലല്ലോ. അതുകൊണ്ട് മൂന്നു കാര്യങ്ങൾ അതീവ ജാഗ്രതയോടെ ശ്രദ്ധിച്ചാൽ നമുക്ക് ധനം കൊണ്ട് നാശം സംഭവിക്കില്ലെന്ന് പ്രതീക്ഷിക്കാം.

(ഒന്ന്) സമ്പാദിക്കുന്നത് അനുവദനീയ മാർഗ്ഗങ്ങളിലൂടെ മാത്രമാവുക. എതാണ് അല്ലാഹുവിന് ഇഷ്ടപ്പെട്ട കർമ്മം എന്ന് ചോദിക്കപ്പെട്ടപ്പോൾ അവിടന്ന് പറഞ്ഞു: കസ്ബുൽ ഹലാൽ. ഇതിനെ ജിഹാദ് എന്നാണ് അവിടന്ന് വിളിച്ചത്. വിശ്വാസികളെ സംബന്ധിച്ചിടത്തോളം ഇത് നിർബന്ധമാണ്.

عَنْ عَلْقَمَةَ، عَنْ عَبْدِ اللَّهِ، قَالَ: قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ: " طَلَبُ كَسْبِ الْحَلَالِ فَرِيضَةٌ بَعْدَ الْفَرِيضَةِ " (بيهقي)

നിഷിദ്ധമായ വരുമാനം കൊണ്ട് നരകമല്ലാതെ യാതൊരു നേട്ടവുമില്ല.

عَنْ ابْنِ عُمَرَ قَالَ مَنْ اشْتَرَى ثَوْبًا بِعَشْرَةِ دَرَاهِمٍ وَفِيهِ دِرْهَمٌ حَرَامٌ لَمْ يَقْبَلِ اللَّهُ لَهُ صَلَاةً مَا دَامَ عَلَيْهِ (احمد)

അനുവദനീയമായ സമ്പാദ്യത്തിന് ഇസ്‌ലാം പ്രോത്സാഹിപ്പിച്ച നിരവധി കാര്യങ്ങളുണ്ടല്ലോ. ഉദാഹരണത്തിന് കച്ചവടം, കൃഷി, കുലിവേല, കൈത്തൊഴിൽ, കാലിമേക്കൽ,...

ധനം മൂന്നുകാര്യങ്ങൾ ശ്രദ്ധിച്ചാൽ മതി

عَنْ ابْنِ عُمَرَ قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ -صلى الله عليه وسلم- : « التَّاجِرُ الصَّدُوقُ الْأَمِينُ الْمُسْلِمُ مَعَ الشُّهَدَاءِ يَوْمَ الْقِيَامَةِ (بيهقي) عَنْ جَابِرِ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ قَالَ كَانَتْ لِرَجَالٍ مِنَّا فُضُولٌ أَرْضِينَ فَقَالُوا نُؤَاجِرُهَا بِالثُّلُثِ وَالرُّبْعِ وَالتَّصْنِفِ فَقَالَ النَّبِيُّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ مَنْ كَانَتْ لَهُ أَرْضٌ فَلْيُزْرِعْهَا أَوْ لِيَمْنَحْهَا أَخَاهُ فَإِنْ أَبِي فَلْيُمْسِكْ أَرْضَهُ (بخاري) عَنْ هَمَّامِ بْنِ مُنَبِّهٍ حَدَّثَنَا أَبُو هُرَيْرَةَ عَنْ رَسُولِ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ أَنَّ دَاوُدَ النَّبِيَّ عَلَيْهِ السَّلَامُ كَانَ لَا يَأْكُلُ إِلَّا مِنْ عَمَلِ يَدِهِ (بخاري) عَنْ أَبِي رَافِعٍ عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ أَنَّ رَسُولَ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ قَالَ كَانَ زَكْرِيَاءُ نَجَارًا (مسلم) قال عمر بن الخطاب رضي الله عنه : « تعلموا المهنة ؛ فإنه يوشك أن يحتاج أحدكم إلى مهنته » عَنْ أُمِّ هَانِيٍّ، قَالَ لَهَا النَّبِيُّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ: " اتَّخِذِي عَنَّمَا يَا أُمَّ هَانِيٍّ، فَإِنَّهَا تَرُوحُ بِخَيْرٍ، وَتَعُدُّو بِخَيْرٍ. عَنْ جُمَيْعِ بْنِ عَمْرِو بْنِ خَالِهِ قَالَ سَأَلَ النَّبِيَّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ عَنْ أَفْضَلِ الْكَسْبِ فَقَالَ بَيْعُ مَبْرُورٍ وَعَمَلُ الرَّجُلِ بِيَدِهِ (احمد)

(രണ്ട്) സമ്പാദിച്ച ധനം ചിലവഴിക്കുന്നത് അനുവദിച്ച കാര്യങ്ങൾക്ക് വേണ്ടി മാത്രമാവുക. ദീനീ ചിന്തയുള്ള ധനാധ്വനമാർ തന്നെ ശ്രദ്ധിക്കാതെ പോകുന്ന കാര്യമാണിത്.

عَنْ ابْنِ مَسْعُودٍ عَنْ النَّبِيِّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ قَالَ لَا تَزُولُ قَدَمُ ابْنِ آدَمَ يَوْمَ الْقِيَامَةِ مِنْ عِنْدِ رَبِّهِ حَتَّى يُسْأَلَ عَنْ خَمْسٍ عَنْ عُمُرِهِ فِيْمَ أَفْنَاهُ وَعَنْ شَبَابِهِ فِيْمَ أَبْلَاهُ وَمَالِهِ مِنْ أَيْنَ اكْتَسَبَهُ وَفِيْمَ أَنْفَقَهُ وَمَاذَا عَمِلَ فِيْمَا عَلِمَ (ترمذي)

ഖുർആൻ പല സ്ഥലത്തും ധൂർത്തടിക്കൂത്ത് എന്ന് ഉണർത്തിയിട്ടുണ്ട്. എന്താണ് ധൂർത്തത്?

وسأل ابن مسعود عن التبيذير فقال : إنفاق المال في غير حله.

അതുപോലെ തിരുമേനി(സ്വ) ഇളാഅത്തുൽ മാൽ നിരോധിച്ചിട്ടുണ്ടല്ലോ.

سأل رجل سعيد بن جبير : عن نهي النبي ، صلى الله عليه وسلم عن إضاعة المال ، قال : هو أن يرزقك الله رزقا حلالا فسفقه فيما حرم الله عليك.

(മുന്ന്) ധനത്തിൽ നിന്ന് മറ്റുള്ളരുടെ അവകാശങ്ങളും ബാധ്യതകളും നിറവേറ്റുക. കുടുംബത്തെയും മാതാപിതാക്കളെയും സംരക്ഷിക്കുക, അയൽവാസികളെയും അഗതികളെയും അനാഥരെയും സഹായിക്കുക, സകാത്ത് കൊടുക്കുക തുടങ്ങിയവ ഇതിൽ പെടുന്നു.

وَالَّذِينَ فِي أَمْوَالِهِمْ حَقٌّ مَعْلُومٌ . لِّلسَّائِلِ وَالْمَحْرُومِ (المعارج)

HADIA CSE Khutba Notes (03.02..2017)

ധനം മൂന്നുകാര്യങ്ങൾ ശ്രദ്ധിച്ചാൽ മതി

ഇപ്പറഞ്ഞ മൂന്ന് നിബന്ധനകളും പാലിക്കാനാകുമെങ്കിൽ സമ്പാദനം പുണ്യകരവും പ്രതിഫലാർഹവുമാണ്. എന്നാൽ, ശൈഥാൻ അതിന് നമ്മെ അനുവദിക്കുന്നത് വളരെ വിരളമാണ്.

عَنْ أَبِي سَلَمَةَ بْنِ عَبْدِ الرَّحْمَنِ ، عَنْ أَبِيهِ ، قَالَ : قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ : قَالَ الشَّيْطَانُ لَعْنَهُ اللَّهُ : لَنْ يَسْلَمَ مِنِّي صَاحِبُ الْمَالِ مِنْ إِحْدَى ثَلَاثٍ ، أَغْدُو عَلَيْهِ بِهِنَّ وَأَرْوِحُ بِهِنَّ : أَخَذَهُ الْمَالِ مِنْ غَيْرِ حِلِّهِ ، وَإِنْفَاقَهُ فِي غَيْرِ حَقِّهِ ، وَأُحِبُّهُ إِلَيْهِ فَيَمْنَعُهُ مِنْ حَقِّهِ . (طبراني)

ബുതുബ നോട്ട്സ്

HADIA Centre for Social Excellence (CSE)
Panakkad, Pattarkadavu P.O
Malappuram DT, Kerala -676519
csehadia@gmail.com | www.hadia.in

For any clarification: 9496445823

Visit: www.hadia.in, www.islamonweb.net

Follow our updates & like us: https://www.facebook.com/HADIACSE/

